

قزاقوش

شعر

(گیلکی گالشی)

محمد قلی صدر اسکوری

۷۵
دوره

گیلکان

رشت - نشر گیلکان. صندوق پستی ۱۷۳۵ - ۲۱۶۳۵
حاجی آباد، خیابان گنجه‌ای، کوچه صفاری، شماره ۱۱۸

به نام خداوند جان و خرد

قراقوش

شعری بلند به گویش گیلکی گالشی اشکور

محمد قلی صدر - اشکوری

www.tabarestan.info
تبرستان

قراقوش و قوش دوتہ برار بون، قوش بر موج و دس دونه خور
آدمان و گت. قراقوش دل سربومار نابرار ننگ گارجی، ابر
بونان آسمان مین، غره سراداه یو بگوت :
اگر می برار به ای ننگ تن ندابه، آدمان تروچه ان با گاره
زمین جی دوزه نابوم .

زوانی واگوی یتہ پالوانی نقل اشکوری

qarâquš-o quš dutt6 b6rār bon , quš barmuj-o das don6
xor.6 âd6môn vak6t.qarâquš del sar bumar.6 nâ b6rār.6
n6ng.6 kâr.6 ji , abr.6 bunôn.6 âs6môn.6 mën , qorr.6
sar.a dae yo bagut:

agar mi b6rār b6 i n6ng tan nadabe, âd6môn6 tar vačan6
bâ gar6 zamin.6 ji duze nabom.

zovoniy vâguye yat6 pal6vônî naql.6 ešk6vari

قراقوش و قوش دو برادر بودند، قوش دریوزه و دست آموز
آدمیان شد. قراقوش ستوه آمده از پلشتی گار نابرا درش، در
زیر ابرهای آسمان، خروش برآورد و گفت :
اگر برادرم به این خفت تن در نداده بود، نوزاد آدمها را
با گهواره از زمین می ربودم .

روایت شفاهی داستانی اساطیری در اشکور

گیلکان، ۱۶ شعرگیلکی - ۳

نشر گیلکان، رشت صندوق پستی ۴۱۶۳۵-۱۷۳۵

قراقوش

سروده : محمد قلی صدر - اشکوری

طرح روی جلد : محمود پاینده لنگرودی

چاپ اول : بهار ۱۳۷۶

تعداد : ۱۰۰۰ نسخه

تمام حقوق برای سراینده محفوظ است .

ISBN 964 - 90556 - 0- 6

شابک ۹۶۴-۹۰۵۵۶-۰۰۶

راهنمای آوانوشت

â	آفتاب. âftâb - مار... â...mār.	ا - عا
a	آسانه. assôn6 . عروس . arus	ا - ع
ā	برار. b6rār	ا کشیده
ae	بمورده. bamurdae	آه از آ به آه
e	و جانشینی حرکت زیر ا مرو. emru	
ē	مین. mēn	ا کشیده
6	آ کوتاه آخر بعضی کلمات و "ه" غیر ملفوظ آخر:	
	گول چی. kul.6ji - خانه. xôn6 - وجه. vac6	
o	گوسره. kosar6	ا
ò	خانه. xôn6 - چپران. çaparôn	ا از ا به آ
ō	مو. mō درخت انگور - kōg6. محفل	ا کشیده
ow	جو. jow	ا و
u	مو. mu موی بدن - پو. pu بهمن - سو.	ا و
	su روشنایی - دو. du دوغ	
û	پو. pû فوت - سو. sū یال تپه - دو.	یو
	dû دود	

برای جلوگیری از هرگونه اختلالی در گویش و نگارش واژه‌هایی مثل پو - بهمن - سو روشنایی - دو - دوغ با واژگان همسان پو - فوت - سو -

یال تپه - دو - دود [که گویش و معانی آنها برای مردم جلگه زبان هم خالی از اشکال نیست] گذاشتن علامت کسره - زیر واژه‌های پو - فوت - سو - یال تپه - دو - دود و ... امری الزامی است .

b	ب	g	گ
p	پ	l	ل
t	ت ، ط	m	م
s	س ، ص ، ث	n	ن
j	ج	v	و
ç	چ	y	ی
h	ح ، ه		
x	خ		
d	د		
z	ز ، ض		
r	ر		
ž	ژ		
š	ش		
q	ق ، غ		
f	ف		
k	ک		

قراقوش

تارمی، پیچه مسان دره ان دل
 هی نیشه، هی ورسه، را دکهه
 خو پلا لمپوس جی، پو دگونه
 "گاک رو" دره، هما، دو دگونه
 آفتاوه شانه سر، اما، حلا
 "سوری" آسانه گول جی
 - دتاوه
 جوزمی پوشته پره تا "هسه چال"
 تارمی، ای پلا گل سوید پیچه
 خو پلا یال اویره والا گوداه

qarâquš

tar6 mi, piče mosón , daran6 del
 hay niš6 , hay var6s6 , râ dak6ha
 xu pilâ lampûs.6 ji , pû dakun6
 "kak6 ru " dara , hamâ , dû dakun6

قراقوش

مه، مثل گربه ای توی دره ها
 هی می نشیند، هی برمی خیزد، راه می افتد
 با لپ بزرگش، فوت می کند
 دره "گاک رود" را آکنده دود می کند
 خورشید غروب دم، اما، هنوز
 از فراز بقعه "سوری"
 - می تابد
 بالا دست مزرعه جو را، تا "هسه چال"
 مه، این گربه نرسفید بزرگ
 یال بلندش را آنجا گسترانده

âf6tâv.6 šan6 sar , ammâ , hala

"suri" assône kul.6 ji ,

- detav6

Jow zemi pušt6 par.6 tâ "hase çâl"

tar6 mi i pilâ kal s6vid pič6

xu pilâ yâl.6 uy6 vâl.â.gudae

آفتاوّه همرا، ببه

- "ورقه دوشاو"

یاکه گی، "زرن گیسو"

گاش گول ساتین پیرهن بیوشه

سان تومّان دگودآه

وتّه دسمال دبوسه

باد اونه لاکنه با پا توگولی

- هی دهه همبره تاو .

گرم پیغزه، حلا

- سرده زمسان نرسه

تازه رنگ. آ. گیتّه باغان سره تورش هسه

aftâv.6 hamrâ babe

- " varf.6 dušâv"

yâ.k6.gi "zaran gise"

kâš.6 gul satin.6 pirhan bapuşe

san.6 tummôn dagudae

vōta dasmal dabuse

با خورشید، شده است

- "پالوده برف و دوشاب"

یا انگار که "زرن گیسو"

پیراهن ساتن گل نارنجی پوشیده

شلیتّه چلوّار سفید در بر کرده

روسی قلاب بافت بسته

باد او را می چنبد با تگ پا

- مداوم و آرام تاب می دهد .

xxx

اواشل پائیز است، هنوز

- زمستان سرد فرا نرسیده

تازه رنگ گرفته است توی باغها، سیب ترش

bâd un6 lak6n6 bâ pa tukuli

- hay daha hambara tâv .

garm.6 paiz.6 , hala

-sard.6 zomossôn nar6se

tâz6 r6ng.a.gita bâqôn.6 sar.6 turš.6 hase

شَوُ خرمَن سرِه سر صوبا گونِه

- "آمار" ه گل "دموسه"

چیران و چکلان تک جی

- فینیچه خو کوچ و گاچ "خوموسه"

آفتاوه ،

وارانه ،

پیران گبه

- "شال" ماره عروسه " .

xxx

اگه "سو" سر بنشی شانه سران

"شول" در خانه وجه کانینی

دس زبیله کان خو گول. آ. گیتان

šow.6 xarman s6re sar sub.â.kun6

- "â...mār"6 kal "domuse"

čaparòn_o.čak6lòn.6 tak.6 ji

- finiče xu kuč_o. káč.6"xumuse"

aftâv.6 ,

vâròn.6 ,

شب را ، سر خرمَن جا به صبح می رساند

- "گوساله نر دوساله" "آ.مار"

از کنار پرچین ها و دیواره بناها

- جمع نکرده بار و بندیل خود را "پرنده زیبا"

آفتاب است ،

باران است .

حرف کهنسالان است

- "عروسی مادر شغال است " .

xxx

اگر بر "یال تپه" بنشیني . غروب دمان

پسربچه های کوچک خدمتکارخانه های "شوئیل" را می بینی

زنبیل های کوچک دستی بر دوش گذاشته

piròn.6 gab.6

- "šâl.6 mār.6 aruse" .

ag6 "sû" sar baniši, šan6 saròn

"šul.6" dar_xòne vačakòn.6 yani

das_zabiļe kòn.6 xu kul.a.gitan

تاک را شایی جی ، ریسه وگیتان
 " گبله باباخان چاک " سرره
 اوشانی گوچه دل گان دل ؛
 این ر غوصه دره
 فنه گرده او گمچ ماسان سر
 بیوته تریله یو سرد پله ؟
 تاسان تورش بزاً گوشت کباب
 نگونه گولدوجی سفره آن خراو ؟
 نگله آفورگول آن گل جی
 - سرد " گفترخانی " آو ؟ .

xxx

چاک دل ،

tâk.6 rašai ji ris.6 vagitan
 "kabl.6 bâbâ xon.6 čâk.6" sar.6 r6
 ušoni kuč6 deleḱon6 del6
 in6.r6 quss6 dar6
 f6n6gard6 u gam6č māsōn.6 sar
 baputa tarpil6_yo sard.6 p6l6

از راه گمر گش تپه ، پی هم راه افتاده اند
 به سوی " علفزار گربلایی باباخان "
 دل های کوچک آنان ؛
 به این خاطر غمناک است
 واژگون نشود روی آن گوزه های ماست ،
 " پیل تازہ " [لوبیاچیتی] پخته و پلوی چائیده ؟
 قابلمه های کباب ترش ،
 سفره های گلدوزی شده را خراب نکند ؟
 نریزد از گلوگاه گوزه های آبخوری
 - آب سرد " گفترخانی " ؟

xxx

در علفزار ،

tâsōn.6 turš.6 baza gušt.6 k6bâb
 nakun6 gulduji sufran.6 x6râv ?
 nakl6ha âfur gulan.6 gal.6 ji
 _ sard.6 " kaftar xoni" âv .

čâk.6 del

ارباب وچه گان زقور

او تله بون پره

وال .ا. بو پشم تب جی

- خو رره بازی گونن

" شاوزیر بازی " یو ، " ای سر ، اوسره "

xxx

خانان پیش واموجان

- پیشا ، پیشا

" تلیگان نیسه " جی

- واشگاته هیمه

گله آن ور فوگوده ان .

خو پیللا پو جی ؟

arbâb vačakôn.6 zaqur ,

u tale bun.6 pare

vâl.a.bō pašm.6 tab6 ji

- xu ra r6 bazi kunon "

"šâ vazir bazi " yo " i.sar , u.sare " .

ارباب زاده های کوچک زرنگ

پائین دست آن صخره سنگی

با توپ پشمی وارفته

- برای خود بازی می کنند

" شاه و وزیر بازی " و " ای سر ، اوسره "

xxx

پیشخدمت های خان ها

- پیشا پیش

از " تلیگان نیسه "

- هیزم واشگاته را

کنار اجاق های صحرایی ریخته اند .

با فوت بلندخود :

xônôn.6 piš_vâmujon;

-pišâ pišâ

" talikôn nise " ji ,

- vaškat6 hima ,

kalan.6 var fugudan

xu pilâ pû ji ;

- هطو دم دگوده ان
 واشکاته هیمه ان بون ژگره
 تا پیللا بل بزنه ، تش دگهه
 زم بزآ آتش سر ، خوب ببیجن
 - نر وره ان جگره .

xxx

اقتره ،
 اوگله چال چالگه
 زم بزآ آتش جی پوراگوده ان
 " شول " خانان لم . آ . دان ؛
 تازه تلیک گان سر
 پا به آتش :

- hito dam dagudan

vaškat6 himan.6 bun.6 ž6g6r.6
 tā plâ bal baz6n6 , taš dak6ha
 zam-baza ât6š.6 sar , xub babij6n
 nar-varan.6 j6gar.6 .

- مداوم دمیده اند
 سرشاخه های خشک زیر هیزم های واشکافته را
 تا شعله اش بلند شود ، آتش فراهم آید
 روی آتش بی خاکستر ، خوب برشته کنند
 - جگر بره های نر جوان را

xxx

آن سوی تر ؛
 چاله اجاق محرابی را
 با آتش افروخته انباشته اند
 خان های " شوئیل " لمیده اند
 روی نمدهای کوچک نو
 پا به سوی آتش

uftare ;

u kala čâl.6 čâl6ka

zam baza ât6š.6 ji pur.â.gudan

" šul.6 " xon6n lam.a.dan

tâz talike k6n.6 sar

pâ b6 ât6š

دس گف گوش گونہ

یتہ ماشہ وگیرہ ؛

- آتش خو پیش فوگونہ

یتہ خو بافور جی

- ہی زنہ ساز

یتہ اندی دهه پوز

- ای زمین نموجہ

گہ اگر رچ بگونه لس لسه

- می سورخ گلاچ

فچینم او گش تا این دیم جی

- نسل هر چی زرجہ

یتہ خو جورہ قوش گے گونہ ناز

das.6 kaf guš.6 kûn6

yat6 mās6 vagir6 ;

- ât6š.6 xu piš fukun6

yat6 xu bâfur.6 ji ,

- hay zan6 sâz

yat6 andi daha puz

گف دست زیر گوش

یگی انبر بر می دارد ؟

- آتش را جلوی خود می ریزد

یگی با وافورش

- مداوما " ساز می نوازد

یگی آنقدر پز می دهد

- براین زمین گام نمی زند

می گوید اگر پی بگیرد آرام آرام

- سگ شکاری سرخ و سفید من

برمی دارم از آن گنار تا این گنار

- نسل هر چه گبک را

یگی قوش ریز نقش خود را نوازش می کند

- i zamin.6 namuj6

y6 agar rač bakun6 las_las.e

- mi surx.6 k6lâč

fičinem u kaš.6 tâ in-dim.6 ji

- nasl.6 harči zar6j.6

yat6 xu jura quše-k6 kun6 nâz

یته خو اسکام^۶ هی سر.آکشه .
 هی خوره تورشه بزآ گوشت^۶ گباب
 یته او سنگ^۶ تک.آ.داه ، فزنه
 - خو " ولندیر^۶ " خشاب .

XXXX

آسمان ابرکلاچ^۶ ، نواره
 تارمی گردش^۶ ، لالیمه هوا
 بگتونه سیر و مویز و بیوته چندر و ماس
 " گروت " و لور و پنیر و کره و تازه "کلاس"
 فندق و گُرگان^۶ مغز و عسل و حلوه یه تاس
 باج^۶ اربابی یه "چاکان" و "برمکو" یو "تکاس"
 باد بیارده چکچی^۶ ، سور^۶ هچی ، خطیه امن

yat6 xu eskom.6 hay sar.a.kaš6

hay xor6 turš.6 baza gušt.6 k6bâb

yat6 u s6ng.6 tak.a.dae , f6z6n6,

_ xu " valandir.6 "x6šâb .

âs6môn abr.6_k6lača, n6var6

یکی بی وقفه استگانش را سر می کشد .
 مداوما^۶ می خورد گباب ترش
 یکی به آن سنگ تکیه داده ، می چپاند
 - به " ولندیر^۶ "ش خشاب

XXXXX

آسمان ، ابر پراکنده دارد ، نمی بارد
 مه در گردش است ، هوا ملایم
 سیر گوبیده وگشمش و چغندر پخته و ماست
 " گروت " و لور و پنیر و کره و نان "کلاس" تازه
 مغز فندق و گردو و عسل و قابلمه شیرینی
 بهره مالکانه^۶ چاکان^۶ و " برمکو " و " تکاس "
 تنقل باد آورده ، مهمانی مجانی ، قلمرو بی آشوب

tar6_mi gard6š.6 , lalim6 havâ

baktune sir_o maviz_o baputa čand6r_o mās

"gorut"_o lur_o panir_o kar6_o taz6 "kolâs"

fondoq_o gorkòn.6 maqz_o as6l_o halv6.ye tâs

baj.6 arbâbi ye "čâkôn"_o "baramku" yo "tokâs"

bâd byarda čak6-či,sur.6 hači,xatt6.ye amn

تردماغ و تن ساق و سرتور
گونوش رعیت جی ،

- سفره ای جور !

کله چالان شش و تونگ دوشاو
با بچاسه پله یو آهن میلان کباب
بگوداه جمیت پاکال هوا ،
تا اویه که وگیته آن موکول فسقان برا ؛
گب "سرگالش" لاکو کونه گل
"سرده" ای لاکان سر کچک کشی
"سرده" "تن هوجما" ،
"لسبو" آسانه سره بزن وریج ،
- وُسنه ، شرم هَما

tar dumâq_o tan.6 sâq_o sar.6 tur

kunuš.6 rayat.6 ji ,

_ sufr.6 i jur !

kala čalón.6 taš_o tung.6 dušâv

bâ b6časa p6l6 yo âhani milón.6 k6bâb

bagudae jamyat.6 pâkâl.6 havâ

سرخوش و تندرست و سرمست
از جان گندن رعیت ،

- سفره این چنانی !

آتش اجاق های صحرایی و تنگ دوشاب
با پلوی سرد و سیخ های آهنی کباب
جماعت را گله پا کرده است .
تا آنجا که در انبان رازها را برداشته اند ،
محبت دختر "سرگالش" گل می کند
چوبدست کشی سر دختران "سرده" ای
یورش "سرده" ای ها ،
جنگ و گریز در آستانه "لسبو"
- پاره کرده است ، شرم همه را .

tâ uy6 k6 vagitan mukul.6 f6sqón.6 bara

gab.6 "sar gâl6š.6" Lâku kun6 gul

"sard6" i Lâkón.6 sar kačak kaši

"sard6"_en.6 hujomâ

"lasbu" assone sar.6 baz6n virij ,

_ vös6ne , šarm.6 hamâ

مثل گفگیر داغ ، ذوب کرده

- لب و لوجه موم اندود را

پژواک خنده و بازتاب آوایشان

- پیچیده تا "تپه راشستان" را •

xxx

ناگهان، "قوش" از محل نشمین خود

مثل "زیزه" گپک زده جنگل

پرید به آغوش "میرزا ملک خان"

قوری های کوچک چینی جای واژگون شد

خاموش گرد آتش اجاق های محرابی را

جای پایکوبی ها و صدای نقاره ها

جای ترانه "مارمه" و گف زدن و آوازخوانی

dâmon.6 mûs baza "zize"ke mosòn

par baza " mirz6 malak xòn.6" kaš6

čini qure.kòn.6 čay6 f6gar6s

damirani kala čâlòn.6 taš.6

jâye pa zan_o n6qaran.6 s6dâ

jâye u. "maram.6" k6 šer_o čak_o kōnd6gari

داغ اسام مسان آواگوداه

- موم بزا توگ و مچه

خندوش خنده و واخان گوره

- بپیته " راش رجه " •

xxx

نا خورگی قوش خو دسگ جی

دامان موس بزا "زیزه" گ مسان

پر بزا " میرزه ملک خان " گشه

چینی قوره گان چایه فگرس

دمیرانی کله چالان تشه

جای پازان و نقاره ان صدا

جای او "مارمه" گ شعر و چک و خونده گری

dâq.6 assòm.6 mosòn âv.â.gudae

_ mûm baza tuk_o mača

xonduše xand6_o vâxòn6 gur6

_ bapita "râš.6 raja •

nâ xav6r ki quše xu dass6k.6 ji

زِوگه یه توله‌یو جیرجیر قوشه

- زو پور.ا.گود همه جا.

xxx

جنگ مغلوبه وگت گولگه‌یه چشم

بیرس منگی‌یه تریاک و تل آوه کت هلو

گی بزآ زرد سپل خلگ کینونه و بوک

یا وچه گان دگوده آن جوش گونه آو

- گل پتاران لوک

کس نییه واخب خو حال و مقام

توله خو دوم گول.ا.گیت و وریت

قوشه خو خف بزآ جا جی به هراس

خو بترسه دوته چومان بدوت

zúk6.ye tull6_ho jir_jir.6 quše

_ zú pur.â.gud ham6 já .

jang.6_maqlub6 vak6t kōg6.ye jašm

bapp6r6s mangi.y6 taryâk_o tal.âve k6 halō

gi baza zard.6 sap6l xalk.6 kúnōna v6 búk.6

زوزه سگ شکاری و ناله بیمناک قوش

- زود همه جا را انباشت .

xxx

آشفته شد محفل جشن

پرید نشئه تریاک و گرمی می

گوئی خرمگس گزیده کشاله و لب جماعت را

یا بچه ها ریخته اند آبجوش

- در لانه مورچگان بزرگ

کسی را خبر از شأن و مرتبه اش نیست

سگ شکاری دمش را برگولش گذاشت و گریخت

قوش از نهانگاه خویش با وحشت

با دو چشم هراسیده خود زل زد

yâ vačakòn dagudan jûš kun.6 âv

_ kal pitaròn.6 lûk.6

kas miye vâxob.6 xu hâl_o moqòm

tull6 xu dum.6 kul.a.git_o virit

quše xu xaf baza já ji b6 harâs

xu bat6rse dut6 čumòn.6 badut

او توکال توک اندا به "سمام"
 آسمان موسو رنگ دل مئن
 - او قراقوش مگام
 که از ازیل مسان سو.ا. گیته
 "گبله باباخان چاک" سر ره
 گوگه در هیر و ویر کار قوشه
 دخشهیه ابر بون فتنه نبو
 که قراقوش سیا سر برسی
 پور زماتی دنگت
 - گوسره ویرانه ببو
 تا بیه جمیت واشورده به جا
 - دو پور.ا. گود همه جا.

xxx

u tukâl.6 tuk.6 andâ b6 "somòm"
 âs6môn.6 mûsû rang.6 del.6 mên
 _ u qarâquš.6 mokòm
 k6 azâzil.6 mosòn sù.a.gita
 "kabl6 bâbâ xòn.6 čâk.6" sar.6 r6
 kōg6 dar hir_o vir.6 kâr.6 quše

حوالی آن بلندای بلند، به "سمام"
 در آسمان خاکستری رنگ
 - به جایگاه قراقوش
 که مثل اجل معلق شتابان سرازیر شده
 به سوی "علفزار" گربلایی بابا خان
 محفل، مبهوت کار قوش
 آگاه از فتنه زیر ابر نبو
 که قراقوش سیاه سر رسید
 زمان زیادی نگذشت.
 - سرای شاهانه ویرانه شد
 تا از دحام شگفت زده به خود آید
 - دود همه جا را پر کرد.

xxx

daxš6.ye abr.6 bun.6 f6tn6 nabo
 k6 qarâquš.6 siyâ sar bar6si
 pur z6mati dan6k6t ,
 _ kosar.6 vayrôn.6 babo
 tâ biya jamyat.6 vâšurd6 b6jâ
 _ dû pur.â.gud ham6 jâ .

ای فتار و فسین و گولیه آن مئن
 گولیه لول تفنگی بپرس
 گل قراقوش دوته پر بگلس
 پالوان دس تنهای "ساموس" تله
 جلدی او سنگ رجه پوشتاگرس
 خوزهون غم و غوصه فبرس
 دورابو ، چرخه بزآ یو دگرس
 دوگرس چاک سر ره وگرس ،
 ناجوانمرد برار:
 چن گوله گوشت جی راضی وگتی ؛
 ببینن گول - گوله تی پیش فوگونن ؟
 تر بازی بدهن

i f6tar_o f6sin_o guly6.an.6 mēn
 gūll6.ye lul.6 tafangi bap6r6s
 kal qarâquš.6 dut6 par bak6les
 pal6vön.6 das.6 tanhâye "somômus.6"tal6
 jaldi u s6ng.6 raja pušt.a.g6r6s
 xu zûhûn.6 qam_o qussa f6b6r6s

توی این بریز و بپاش و هیاهوی زیاد
 گلوله ای از لوله تفنگی پرید
 دو تا پر قراقوش نر را ریخت
 پهلوان بی یاور گوه "ساموس"
 با سرعت پیچید پشت آن صخره سنگی
 ازدحام اندوهش را بلعید
 دور شد ، چرخشی گرد و دور زد
 دوباره به سوی علفزار بر گشت
 برادر ناجوانمرد:
 با چند تکه گوشت راضی شدی ،
 ببرند تکه - تکه جلویت بریزند ؟
 تورا به بازی بگیرند ،

dûr.â.bo , čarx6 baza.yo d6gar6s
 du gar6š čāk.6 sar.6 r6 v6gar6s
 nâ jowan mard b6rār :
 čan kul6 gušt.6 ji razi vak6ti ,
 babin6n kul_kul6 ti piš fukunon ?
 tar.6 bazi bad6han

خوره راَضى بگونن
هوَجَّان و هوَجَّانْ جى ،

- تر برسن

اى گول و گولِهتْ جى ،

- تا او دره

بگیری تی چیگْ همرا ، زرجْ

ترُ آخر چى دره

وُسْنِه گَلِه بیچاره شگار ،

گویه گارى ، گویه گار ؟ .

xxx

آ... یو ، آ... یویه قراقوش جوان

او المَشْنِگه و دو یو تتق و تق - تقْ مئن

xor6 razi bakunon

hojjon_o. hojjon.6 ji,

_ tar bar6s6n

i kul_o. kulhat.6 ji ,

_ Tâ u dar6

bagiri ti čik.6 hamrâ , zar6j.6

خود را خوشحال کنند

باهورا - هورا ،

- تورا بفرستند

از این تپه و ماهور ،

- تا آن دره

بگیری با چنگال خود گبگ را

آخرش برای تو چه دارد

سر گنده شده بیچاره شگار

گجای گاری ، گجای گار ؟ .

xxx

فریاد هشدار ، هشدار قراقوش جوان

توی آن جاروجنجال و دود و تتق و تق - تق

tar.ar âxar či dar6

vôs6ne kall6.ye bičar6 š6kar

kuye kari , kuye kar ? .

â... yu , â... yu ye qarâquš.6 jowan

u alam šang6_o dû yu tataq_o. taq_taq.6 mēn

قوشه گه گوش برسی یا نرسی

پالوان دل دو خالی بگود

وسنی جمیت تو مان بدون

دوسنی پوی "امیره ما" مسان

— سایه بان ستون

وانگه کار خوره او طو که واسم بگونه

خو رخاوان ره ، خوب که بگوم

وفاچ . آ . گیت دل خوش

— شیم بگوداه کوسره سر

خو تمنی تاو همرا دگرس

تیر بخورداه پر جی ، سوی "سمام"

— او "الوغان" مگام

quše k6 guš bar6si yâ nar6si

pal6vôn.6 del.6 dû xali bagud

vôs6ni jamyat.6 tummôn bodun.6

dôs6ni pû ye " amir.6 ma " mosôn ,

— say6bôn.6 sûtûn.6

van6ke kâr.6 xor.6 uto k6 vas.am bakun6

گوش قوش رسید یا نرسید

اندوه دل پهلوان را سبک کرد

گیخت بند تنبان جماعت را

آوار گرد مثل بهمن "امیره ما"

— ستون سایه بان را

کار پسین خود را ، آنطور که می باید هم می کرد

خوب است که برای رفقایم بگویم

تندر آسا جهید با خوشدلی

— بر سرای شاهانه تارومار کرده

با تمامی توانش برگشت ،

با پر تیرخورده به سوی "سمام"

— آن جایگاه "قراقوش" ها

xu r6xâvôna r6 , xub.6 k6 bagom

v6fač.a.git del.6 xuš

_ šim bagudae kosare sar

xu tomôni tâv.6 hamrâ d6gar6s

tir boxordae par.6 ji su.ye " somôm "

_ u " alogôn.6" mokôm

چی ببو بشو پسی ، یا چه وگت
 در اوپه مالوم هیسته ونگت
 جُوز مو و می ای قراقوش درون
 که بمانه و آنکو وختان ره
 " راشه " و " روجا " ر ره گب بزمنم .

۱۰ گورچ ما ۱۳۶۵ ، شول

či babo bašo pasi , yâ č6 vak6t
 dar uy6 malum.6 hišt6 van6k6t
 juz mu_o mi i qarâqûš6 darûn

پس از رفتن چه اتفاق افتاد ، یا چه پیش آمد
 در آنجا معلوم کسی نشد
 جز من و این قراقوش درون من
 که بماند برای وقت های دیگر
 برای " راشه " و " روجا " گب بزمنم .

۲۵ شهریورماه ۱۳۶۵ ، شوئیل

k6 bomb6 van6ke vaxt6n.a.r6
 "râš6"_o." rujâ " ra r6 gab baz6n6m .

10,kurč6 ma 1365 , šul

واژه نامه

آ - â

آفورگوله. âfurgul6 - گوزه کوچک سفالین برای آب آشامیدنی. در

اصل "آبخورگوله. گوزه آبخوری" بوده و به مرور به صورت
آفورگوله در آمده است. gul6 - به مفهوم عام یعنی گوزه
که با گل رس یا مس در اشکال گوناگون ساخته می شود، جنس
به کار رفته در ساخت گوزه به عنوان معرف آن قبل از گوزه
می آید، مثل گل گوله. گوزه گلی. مرس گوله. گوزه مسینو ..

آ... مار. â...mār - آقا - مار. مادر - مادر آقا، گلا "نامی
برای زنان است. اما اگر در موارد نادری نجیب زاده ای
دختری از تبار زحمتگشان را به همسری برمیگزید، نجیب
زادگان خاصه خانمها - چون از نامیدن آن زن با عنوان
"خانم" امتناع می ورزیدند، ناگزیر وی را به افتخار
پسری که از طبقه نجبا داشت آ... مار - می نامیدند.

آو . âv - آب

آو... یو. â...yu - فریاد هشدار دهنده، چارودارها برای
جلوگیری از برخورد اسب و قاطر و... در مالروهای

تنگ و صخره ای اشکور که خطر تنه زدن و سقوط کردن
به تدره را به دنبال داشت به کمک این آوا طرف

مقابل [چارودارهای از فراز به نشیب در حرکت] را وادار
به توقف می گردند تا عبور به آسانی صورت پذیرد.

ا . a

ابر گلاچ. abr.6_k6lâç - به هر چه که دو یا چند رنگ متضاد دارد گلاچ
گویند. ابرنما دسفیدی است. سفیدی ابر بر زمینه آبی
آسمان، سفید - آبی خواهد بود که در شعر بر
مفهوم "آسمانی با ابر پراکنده" آمده است.

آسانه . assòn6 - آستانه، زیارتگاه

آسام . assòm - آلتی شبیه گفگیر از جنس آهن.

اسگام . eskòm - استکان.

افتاو . aftâv - خورشید - آفتاب

الم شنگه. alam šang6 - سرو صدا، جار و جنجال...

الوغ . aloq - عقاب، شاهین، قراقرش. الو. الوه + "موت" از

"موتن" قدم زدن. "قدمگاه عقاب" معنی می دهد. الویا "قلعه
الموت" را "حسن صباح" برای این اندیشه برگزیده است.

امیره ما. amir6 ma - هفتمین ماه گالشی - نیمه بهمن تا نیمه
اسفند خورشیدی - که با بوران برف و ریزش بهمن
همراه است.

اندا . andâ - حدود، سامان، حوالی.

اندی . andi - بس که...، آنقدر.

او . u - آن ، اشاره به دور

اوfter . uftar - آن طرفتر ، آن سویتر

اویه . uy6 - آنجا

ای . i - این ، اشاره به نزدیک

ای سراوسر . isar_usar - بازی دسته جمعی با توپ برای نوجوانان

این دیم . in dim - این سوی ، این طرف

این ر . in6 r6 - به این خاطر ، به این علت ، برای این

ب . b

باغان . bâqon - جمع bâq - باغ ها

ببه . babe - شده . از مصدر " بون شدن "

ببیجن . babij6n - برشته کنند .

ببینن . babin6n - ببرند

بیپوته . baput6 - پخته

بپرس . bapp6r6s - پرید

بترسه . bat6rse - وحشت زده ، ترسیده

بچاسه . b6cas6 - چائیده ، سرد شده

بخورد / ده . boxordae - خورده

بدوت . badut - دوخت ، زل زد

بدهن . badahan - بدهند

برادر . b6rār - برادر

برسن . bar6s6n - بفرستند ، روانه کنند . از " رسان فرستادن "

بررسی . bar6si - رسید . از " رسیدن - رسیدن "

برمگو . baramku - دهی در جنوب شوئیل متعلق به رئیس طایفه

"جیرحیاط" رگ به حرف ت واژه نامه .

بشوپسی . bašo pasi - پس از رفتن

بگتونه . baktune - گویده ، لهیده ، له شده

بگلس . bak6l6s - ریخت

بگونه . bakun6 - بگند ، انجام دهد

بگوم . bagom - بگویم ، از " گوتن گفتن "

بنیشی . baniši - بنشین

بوگ . buk - لب ، پوزه

بون پر . bun par - پائین دست

پ . p

پا توگلی . pa tukuli - نوک پا ، تگ پا

پا زان . pa zan - پایگویی ، رقمیدن

پاگال . pâkâl - پاشنه پا

پالوان . palevôn - پهلوان

پیتاران . pitârôn - جمع pitâr - مورچگان

پیللا . pilâ - بزرگ

پئیز . paiz - پائیز

- پله . p6l6 - پلو
 پو . pû - فوت ، دم
 پو . pu - بهمن، سرازیر شدن توده فشرده برف از گوه
 پور . pur - پر ، لبریز
 پور . pur.â. gudan - گوده / ان - پر کرده اند
 پوشت . pušt.a.gares - پیچید پشت ...
 پوشته پر . Pušt.6 par - بالا دست .
 پیچه . pič6 - می پیچد ، از " پیچتن، پیچیدن"
 پیچه . pič6 - گربه
 پیران . piròn - جمع pir ، پیر ، کهنسالان
 پیشا . pišâ pišâ - پیشاپیش
 پیش و / موجان . piš vâmujon - پیشخدمت ها، مرکب از دو کلمه
 پیش جلو و "و / موج" از "و / موتن، گردیدن" که
 پیشگرد معنی می دهد، پیش و / موجان با خوانین
 نزدیکی و محرمیت ویژه داشتند، امین حضور
 ت . t
 تارمی . tar.6 mi - مه
 تاس . tâs - قابلمه برنجی یا مسی
 تاک . tâk - شیب ملایم تپه
 تاو . tâv - تاب ، توان

- تب . tab - توپ
 تره . tar6 - تو را
 تر . tar - تر ، تازه ، نو، خیس
 ترپله . tar pil6 - پيله تازه [در شعر، پيله تازه لوبیا چیتی]
 تردماغ . tar dumâq - سرخوش
 تش . taš - آتش
 تگ . tak - پهلو، گنار
 تگاس . tokâs - دهی در مشرق شوئیل - مرکز اشکورات متعلق
 به رئیس طایفه "مثن حیات، حیات وسط" که شرح
 آن در کتاب آماده چاپ "جامعه روستائی اشکور"
 تحت عنوان "تقسیمات فتودا لی زمین" آمده است .
 تل اوه . tal.âve - تلخ آب، آب تلخ، گنایه از مشروبات الکلی
 تلیک . talik - نمد
 تلیگان نیسه . talikòn nis6 - تلیگان نام دهی است در شمال شرقی
 شوئیل . نیسه، زمین یا مکانی است که آفتاب
 بر آن نمی تابد . تلیگان نیسه نام جنگلی است .
 تونگان . tongòn - جمع tong ، ظرف شیشه ای یا چینی برای انواع
 مایعات [شربت ، گلاب ، ...]
 تورش . turs - ترش
 توک . tuk - قله ، منقار پرندگان

توگال . tukâl - بلندای ، بالاترین نقطه

توله . tull6 - سگ شکاری

تومان . tommon - شلیته پرچین و بلندبانوارهای رنگی

تومان بدون . tommón bodun - بندتنیان ، بندشلوار

تماننی . tomoni - تمام ، همه

ج - ž

چشم . jašm - جشن

جلد . jald - سریع ، چابک

جمیت . jamyat - جمعیت ، ازدحام

جنگ مغلوبه . jang.6_maglub6 - گارزار در هم شگسته

جور / گشه . žor.a.kas6 - بالامی گشد ، سر می گشد

جوره . jur6 - ریزنقش ، کم جشه

جو زمی . žow z6mi - مزرعه جو

جوش گونه آو . žuš kun6 âv - آب در حال جوش

جی . ži - متناسب با جمله به مفهوم "از" یا "با" می آید

جیر-جیر . žir-žir - صدای ناله حاصل از ترس بازسانان

چ - č

چاک . čâk - علفزار

چاکان . čâkôn - دهی در جنوب شرقی شوئیل . متعلق به رئیس

طایفه "جور حیاط . حیاط بالا" [ر.ک. به معرفت

واژه نامه]

چال . čâl - گودال ، چاله

چالگه . čâl6k6 - گودی

چایه . čay6 - چای

چپران . čaparôn - جمع čapar ، پرچین ها

چگلان . čak6lôn - جمع čak6l ، دیواره ها

چک . čak - گف زدن

چن . čan - چند

چندر . čand6r - چغندر

چوم . čum - چشم

چی-بو . či babo - چه شد ، چه اتفاق افتاد؟

چیک . čik - چنگ ، چنگال

ح - h

حلا . hala - هنوز

هیر و ویر . hir_o_vir - بهت و شگفتی

خ - x

خان . xôn - خان ، ارباب

خانی . xôni - چشمه

خرمن سره . xarman s6r6 - محل خرمن ، خرمن جا

خشاب . x6šâb - [خشاب] ، خزانه فشنگ

خف . xaf - نهان

خندوش . xonduš - پژواک ، بازتاب ، طنین

خو . xu - خود ، ضمیر مشترک

خو رره . xo, ra. r6 - برای خود

"خوموسه" . xumuse - پرنده‌ای خوش نقش و رنگ ، اندازه قناری

خونده‌گری . xōnd6 gari - خوانندگی - آوازخوانی

d - د

دامان . damon - جنگل

دبوسه . dabuse - بسته است . از "دبوستن-بستن"

دتاوه . d6tav6 - می‌تابد-بایشوند د از "تاوسن-تابیدن"

دخسه . daxš6 - خبر ، اطلاع ، آگاه

درون . darun - درون ، تو ، داخل

درخانه . darxon - این واژه‌ها و واژه‌های "وجهه . وجهگان" در شعر

معنا پیدا می‌کند. "شول" درخانه وجهگان "
"پیشخدمت‌های خردسال‌خانه‌های شول ."

درس . doros - درست ، سرپا

دره‌ان . daran - جمع dar6 ، دره‌ها

دس . das - دست

دسک . dass6k - آلتی شبیه T از آهن یا چوب که میله عمودی آنرا در

زمین فرو می‌کنند تا قوس بر میله فقی آن بنشینند

دگهه . dak6ha - فراهم شود ، به دست آید

دگونه . dakun6 - می‌کند

دگرس . d6gar6s - برگشت ، دور زد

دگوده‌ان . dagud.an - ریختن چیزی توی... پوشاندن لباس تن خود یا

دیگران در منظومه "دم دگودان-دمیده‌اند"

دگوداه . dagudae - پوشیده است . "سان تومان دگوداه "

دل دو . del.6 du - دود دل ، آه دل ، اندوه دل

دمیرانی . damirani - میراند ، خاموش کرد . بیشتر برای شعله

دور . dur.â.bo - دور شد

دسنی . dos6ni - آوار گرد

دوشاو . dušâv - دوشاب خرمالوی جنگلی [ارب6] که در

جنگلهای شمال فراوان است

دوگرش . du.gar6š - دوباره

دوم . dum - دم

دموس . domus - گوساله دو ساله

دهه . daha - می‌دهد . از "دان-دان"

r - ر

راه . ra - راه

راشایی . rašayi - راه شاهی ، شاهراه . راهی عریض تر از راه معمول

راش . rāš - درخت راش

راشه. - rāš6 - نام دخترم . وامی از جنگل راش در شرق

زادگاهم شوئیل، با ه تحبیب

رجه . - raj6 - تپه کم ارتفاع

رچ بگونه. - rač bakun6 - دنبال کند ، پی بگیرد. در مورد شکار

رحت. - rahat - آسان

رعیت. - rayat - رعیت

رخاوان. - r6xāvōn - جمع r6xāv ، رفقا

روجا. - ruja - نام دخترم. ستاره به گویش مازندرانی

ریسه. - ris6 - پشت سر هم ، دنبال هم ...

ز - z

زبیل. - zabil - زبیل . زبیل گان ، زبیل های کوچک

زرج. - zar6j - گبگ

زرن گیس. - zar.an gise - نامی برای زنان . زرین گیسو

زسان. - zomusson - زمستان

زو. - zū - زود

زوجه. - zūk6 - زوزه

زیزه. - zize - پرنده ای بسیار کوچک و کم جثه

زنه. - zan6 - می زند. از "زان. زدن"

ژ - z

ژگر. - ž6g6r - سر شاخه های نازک و خشک

س - s

ساتین. - satin - ساتن ، پارچه لطیف و براق

ساق. - sâg - سالم

سان. - san - چلووار

سایه بان. - say6 bon - سایه بان ، آلاچیق موقت

سپل. - sapel - خرمنس

سرتور. - sar.tur - سرمست. "هزاران قاطر سرتور دارم" ترانه محلی

"سرده". - sard6 - منطقه ای مرتفع در شرق اشکور سفلی

"سرگالش". - sar gâl6š - سرچوپان ، اجاره دار اصلی مراتع

"سام". - somom - گوه ساموس

"ساموس". - somomus - بلندترین گوه در شمال اشکور ۳۵۰۰ متر

سنگ تله. - seng.6 tal6 - گوه سنگی ، صخره سنگی

سوتون. - sûtun - ستون

سوا. گیس. - sū.a.gita - با شتاب زیاد سرازیر شده است

سورخ کلاچ. - surx.6 k6lâč - قرمز + رنگ دیگر

"سوری". - suri - قلعه گوهی در غرب شوئیل سابقه ای بر فرازش

"سوسر". - sū sar - یال تپه ای در شرق شوئیل. مشرف بر آبادی

سوید. - s6vid - سفید

ش - s

شال. - šāl - شغال

شانه سر. šan6 sar - غروب دم

شاو زیر بازی. šâ.vazir.bazi - بازی گروهی برای نوجوانان

شو. šow - شب ، شو فوخوس. fuxos شبیخون

شول. šul - شوئیل. دهی در جنوب رودخانه گاکرود. ییلاق

خوانین اشکور سفلی. تگ نگاری آن در کتاب

آماده چاپ "جامعه روستائی اشکور" آمده است .

شیم. šim - زیر و روی ، شخم

ص - s

صوب. sub.â.kun6 - به صبح می رساند

ف - f

فبرس. f6b6r6s - بلعید

فتار. f6tar_f6sin - بریز و بپاش ، ریخت و پاش

فیچینم. fičinem - برمی دارم [برداشتن دانه/ززمین ...]

فزنه. f6z6n6 - می چپاند. از "قزان چپاندن"

فسقان. f6sqòn - جمع f6sq. فسق ها ، گارهای زشت ناگفتنی

فوگونن. fukunon - می ریزند.

فگرس. f6gar6s - واژگون شد

فوگوده. fugud.an - ریخته اند

فینیچه. finiče - جمع نگرده است

فنه گرده. f6n6gard6 - واژگون نشود ؟

ق - q

قرا قوش. qarâquš - عقاب ، شاهین

قوش. quš - باز ، باز شکاری

ک - k

کاش. kâš - رنگ نارنجی

"کاکرو". kâk.ru - کاکرود ، کاکرود. دهی افتاده بردا منه جنوبی

کوه "ساموس"

"کبله بابا خان چاک". kabl6 bâbâxòn.6 čâk - علفزار گربلائی

بابا خان. تفرجگاهی در شرق شوئیل مشرف به ده

کشه. kaš6 - بغل ، آغوش

کلاس. kolâs - نوعی نان مصرفی شبیه بربری

کلامان. kolomòn - جمع kolom. مسکن داران در مرتع

کنوش. konuš - کار پرتلاش .

کوچ و کاچ. kuč_o.kâč - بارو بندیل ، بار و بنه

کوسره. kosar6 - کی سرای ، بساط شاهانه

کوگه. kog6 - محفل

گول. kul.a.gitan - گیتن. برشانه گذاشته اند ، دوش گرفته اند

گول و گولهت. kul_o..kulhat - تپه و ماهور

گول - گوله. kul.kul6 - تکه - تکه ، قطعه - قطعه

گویه گاری ؟. kuye kari - گجای گاری ؟

ک - ع

- گب. - gab - حرف ، صحبت
- گروت. - gorut - نانی تفننی به انداز گف دست و به ضخامت یک سانت. با شیارهای سطحی آغشته به روغن و دویه
- گرگان. - gorkón - گردو
- گل. - gal - قسمت باریک و فوقانی گوزه ، گلوگاه گوزه
- گمچ. - gamč - ظرف سفالین گود برای آشپزی یا ماست بندی
- گوره. - gur6 - فریاد ، آوای بلند
- گوله. - gûl16 - گلوله
- گولیه. - guly6 - داد و فریاد
- گه. - g6 - می گوید
- گی. - gi - گوئی ، پنداری

ل - 1

- لاگنه. - lak6n6 - می جنباند
- لالیم. - lalim - ولرم ، دمای ملایم
- "لاسبو". - lasbu - لس + بو. بوی آرام ، عطر ملایم. دهی در شرق شوئیل
- لاگو. - lâku - دختر
- لم. ۱. - lamadan - لم داده اند ، لمیده اند
- لمپوس. - lampûs - لپ
- لور. - lur - از جوشاندن آب پنیر بدست می آید.

- لوک. - lûk - سوراخ ، حفره
- لول. - lul - لوله

م - m

- "مارمه". - marame - نام زنی زیبا / زتبار ز حمتگشان دیارم. محرم ، باه تحقیر. ماجرایش را به ترانه می خوانند
- ماس. - mâs - ماست
- ماشه. - mâš6 - انبر
- مالوم. - malum - معلوم ، آشکار
- مسان. - mosón - مانند
- مگام. - mokóm - مکان ، جای
- موس. - mûs - گپک
- موگول. - mukul - تنه قطور و تو خالی درخت. انبار غله ، سیلو
- "میرزه ملک خان". - mirz6 malak xón - نامی مستعار برای احترام از
- از آوردن نام فردی از فتودالها که اکنون فاقد قدرت سیاسی بوده و صرفاً به عنوان محملی برای گشاندن قرا قوش به پهنه پیگاری ادامه دارد...
- در منظومه به گار آمده است
- میلان. - milòn - جمع. mil. ، سیخ ها
- مئن. - mēn - میان ، وسط ، توی
- می. - mi - من ، در مالکیت

وسنه. - vos6ne - گسیخته است ، پاره کرده است

وفاچ. / گیت. - vefač.a.git. - تندر آسا جهید

وگت. - vak6t - شد

وگیته آن. - vagit.an. - برداشته اند. از "وگیتن. برداشتن"

ولندیر. - valandir. - تفنگی گلوله زن به همین نام

ه - h

هسچاله. - hase čâl.6. - hasi. سیب. مکان مرتفعی در شرق شوئیل

هلو. - halo - بخار مایعات

هما. - hamâ - همه را

همبرآ. - hambara - آهسته ، آرام

هوجان و هوجان. - hozjon_o_hozjon. - هورا.. هورا...

هوجما. - hujomâ - هجوم ، یورش

هی. - hay - مداوم ، پی در پی

هیشته. - hišt6 - هیچکس

هیطو. - hito - همین طور... در منظومه به مفهوم بی وقفه

هیمه. / ان. - him.an. - جمع. him6. هیزم ها

ی - y

یته. - yat6 - یکی

ینی. - yani - می بینی

ن - n

نبو. - nabo - نبود

نقاره. / ان - n6qaran - جمع. n6qar6، نقاره ها

نکلیه. - nakl6ha - نریزد

نموجه. - namuj6 - قدم نمی زند

نواره. - n6var6 - نمی بارد

نییه. - niye - نیست

و - v

واخب. - vaxob - باخیر ، خبردار

واسم. - vasam - می خواست هم. واس. هم

واشگاته. - vaškat6 - واشگافته

وال. / ا. - vâl.â.bo. - وارفته، از هم گسسته

وال. / ا. - vâl.â.gudae. - باز کرده است ، گسترده است

وانگه. - van6k6 - بعد ، پسین

وته. - vot6 - بافته شده

وخت. - vaxt - وقت ، زمان

ورفا. - varf - برف

وره. / ان - varan - جمع. var6، بره ها

ویریت. - virit - گریخت، فرار کرد

ویریج. - viriz - گریز. "بزن وریج" بزن بگریز، جنگ و گریز

چون سراینده براین است تا فراهم آوردن امکانات مناسبی
برای چاپ کتاب :

جامعه‌روستائی اشکور (پژوهشی در تاریخ، جامعه، فرهنگ)

یک شعر بلند و چگونگی زایش ترانه‌ای مشهور با عناوین :

۱- وَسَّه (شعری بلند به گویش گیلکی - گالشی اشکور)

۲- چگونگی زایش ترانه‌رِنا (حاصل سالها تحقیق، تطبیق و

ممیزی ترانه‌های سره از ناسره)

را به دست چاپ سپارد. خود را موظف می‌داند. یادآور شود

که نقد فنی و راهنمایی اصولی خوانندگان گرامی و دوستان

علاقه‌مند به کار ادب و آداب مردمی بر " قراقوش " را، برای

شناخت هر چه بیشتر گزئی‌ها و گاستی‌های این دفتر و

پالایش آن‌ها از دفترهای آینده ، امری مغتنم شمرده

صمیمانه سپاسگزاری نماید.